

**Magiczny
Kraków**

Nagroda Naukowa im. Mikołaja Kopernika - wyróżnienia dla wybitnych naukowców wręczone

2025-12-10

W środę 10 grudnia br. podczas XLIII uroczystej sesji Rady Miasta Krakowa Prezydent Miasta Krakowa i Prezes Polskiej Akademii Umiejętności wręczyli Nagrodę Naukową im. Mikołaja Kopernika. Prestiżowe wyróżnienie przyznano w 9 równoważnych kategoriach: astronomii, ekonomii, filologii klasycznej, filozofii przyrody, kosmologii i astrofizyce, matematyce, medycynie, naukach o Ziemi oraz prawie. Wśród laureatów znalazło się dwunastu wybitnych badaczy z całej Polski.

Nagroda ustanowiona została 9 lipca 1993 r. uchwałą Rady Miasta Krakowa i od początku stanowi ważną formę uhonorowania badaczy, których prace nawiązują do dziedzin rozwijanych przez Mikołaja Kopernika. Wyróżnienie przyznawane jest co pięć lat, w dziewięciu równorzędnych kategoriach, a laureatami mogą zostać autorzy związani z nauką polską, którzy w ostatnim pięcioleciu opublikowali prace o szczególnie wysokiej wartości naukowej z dziedziny: astronomii, ekonomii, filologii klasycznej, filozofii przyrody, kosmologii i astrofizyki, matematyki, medycyny, nauk o Ziemi oraz prawa.

Laureaci Nagrody im. Mikołaja Kopernika 2025:

w dziedzinie astronomii – dr Przemysław Mróz, Obserwatorium Astronomiczne Uniwersytetu Warszawskiego

w dziedzinie ekonomii – prof. dr hab. Mateusz Machaj, Uniwersytet Wrocławski

w dziedzinie filologii klasycznej – dr hab. Karol Zieliński, Uniwersytet Wrocławski

w dziedzinie matematyki – prof. Mariusz Mirek, Zakład Analizy Funkcjonalnej Wydziału Matematyki i Informatyki, Uniwersytet Wrocławski

w dziedzinie filozofii przyrody – dr hab. Paweł Polak, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II

w dziedzinie kosmologii i astrofizyki – prof. Ewa Szuszkiewicz, Uniwersytet Szczeciński

w dziedzinie medycyny – prof. dr hab. n. med. Marcin Magierowski, Ośrodek Biomedycyny i Nauk Interdyscyplinarnych, Wydział Lekarski CM UJ Collegium Medicum UJ oraz zespół: prof. dr hab. Magdalena Zielińska, dr Mariusz Popek i dr Karolina Orzeł-Gajownik z Zakładu Neurotoksykologii Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN

w dziedzinie nauki o ziemi – dr hab. Edyta Łokas, prof. Instytut Fizyki Jądrowej PAN, Instytut Fizyki Jądrowej PAN, Zakład Spektrometrii Mas

w dziedzinie prawa – prof. Wojciech Załuski Uniwersytet Jagielloński

Tradycja nagrody - od XIX wieku po współczesność

Historia współczesnej Nagrody Naukowej im. Mikołaja Kopernika sięga tradycji ustanowionej w XIX wieku przez Polską Akademię Umiejętności i Miasto Kraków. Jej korzenie sięgają 1873 roku, kiedy – z okazji czterechsetnej rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika – Gmina Miasta Krakowa powołała fundację jego imienia.

W latach 1878–1909 Polskiej Akademii Umiejętności zgłoszono dziewięć prac konkursowych, z których cztery nagrodzono. Ostatnią edycję konkursu przeprowadzono w 1939 roku.

W roku 1973, na sesji w Akademii Górniczo-Hutniczej poświęconej pięćsetnej rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika zwrócono uwagę na działalność Polskiej Akademii Umiejętności związaną z przyznawaniem Nagrody naukowej im. Mikołaja Kopernika. Starania o wznowienie nagrody zostały podjęte jednak dopiero w roku 1988.

W 1993 roku Rada Miasta Krakowa ustanowiła współczesną formułę wyróżnienia, podjęła uchwałę [Nr XC/581/93 Rady Miasta Krakowa z dnia 9 lipca 1993 r.](#) o ustanowieniu Nagrody Naukowej im. Mikołaja Kopernika fundacji Miasta Krakowa. Dwa lata później uchwałą [Nr XXIX/274/95 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 września 1995 r.](#) wprowadzono zmiany polegające na uszczegółowieniu liczby i kategorii nagród, okresu za jaki są przyznawane oraz warunków, jakie powinien spełniać kandydat. Skład Komisji PAU do Spraw Nagrody im. Kopernika fundacji Miasta Krakowa został uzupełniony o przedstawiciela Rady Miasta Krakowa oraz Urzędu Miasta Krakowa. W roku 2020 uchwałą [Nr XXXVII/971/20 Rady Miasta Krakowa z dnia 11 marca 2020 r.](#) na wniosek PAU zmieniony został wykaz dyscyplin, w których przyznawana jest nagroda (połączono dwie kategorie nauki o Ziemi w jedną, usunięto wojenną sztukę wojсковą, dodano matematykę i filologię klasyczną).

Aktualnie Nagroda Naukowa im. Mikołaja Kopernika to jedna z najważniejszych nagród naukowych w Polsce, wyróżniająca prace o dużym znaczeniu dla rozwoju myśli naukowej. Dzięki wsparciu Miasta Krakowa oraz działalności Polskiej Akademii Umiejętności kontynuowana jest tradycja sięgająca XIX wieku, a kolejne edycje konkursu potwierdzają wyjątkową rangę tego wyróżnienia.

W uroczystej sesji Rady Miasta Krakowa uczestniczyły nie tylko aktualne Władze Miasta, ale także m.in. prof. Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa (2002-2024) oraz dr Bogna Halska Pionka, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Współpracy ze Środowiskiem Naukowo-Akademickim.

Koordynatorem Nagrody naukowej im. Mikołaja Kopernika z ramienia Urzędu Miasta Krakowa jest Referat ds. Współpracy z Krakowskim Ośrodkiem Naukowo-Akademickim funkcjonujący w strukturze Wydziału ds. Przedsiębiorczości i Innowacji.